

İCRA VE İFLAS HUKUKU

Maddî hukuktan doğan hakların devletin yetkili organları ve devlet gücü vasıtasıyla gerçekleştirilmesine hizmet eden faaliyetlerin tümüne **cebrî icra faaliyeti**; buna ilişkin kuralları düzenleyen şekli hukuk dalına ise **CEBRÎ İCRA HUKUKU VEYA TAKİP HUKUKU** denir.

İCRA TAKİP İŞLEMLERİ; İcra organları tarafından yapılan, Cebrî icranın ilerlemesine yönelik olan ve Borçluya karşı yapılan işlemlerdir. Zorla yerine getirme görevine cebrî icra, bu işle görevli devlet kurumuna icra dairesi, bu işi yapan kamu görevlilerine ise icra memuru adı verilir.

ALACAK, talepte bulunan kimsenin maddî hukuktan kaynaklanan talebine denilir.

İLAMLİ İCRA; Elinde borçlusuna karşı bir mahkeme ilamı (hükmü) veya ilam mahiyetinde bir belge bulunan her alacaklı ilamlı icraya başvurabilir. İlamlı icra, konusu para veya para olmayan her çeşit alacak hakkında uygulanır.

İLAMSIZ İCRA; Alacaklının alacağı para (veya teminat) alacağı ise, alacaklı herhangi bir ilama gerek duymaksızın başvuru-rabilir. Sadece para (ve teminat) alacakları için ilamsız icra takibi yapılabilir.

ASIL İCRA ORGANLARI; icra dairesi (müdürü), iflas dairesi, icra mahkemesi, Yargıtay'ın ilgili hukuk dairesidir. **Yardımcı icra organları**; Genel mahkemeler, Adalet müfettişleri ve cumhuriyet savcıları, bölge adliye mahkemeleridir.

İcra memurlarının vermiş oldukları zararların tazmin edilmesi için açılacak olan tazminat davası, **Adalet Bakanlığı** karşı **genel mahkemelerde** açılmalıdır.

İCRA MÜDÜRÜNÜN OLUMLU YÜKÜMLÜLÜKLERİ; Dosya tutmak, Değerli eşyaların tevdi, UYAP kullanmak, Takip kapsamında yapılan ödemeleri kabul etmek.

ŞİKÂyet; İcra ve İflas organlarının icra ve İflas hukuku kurallarına aykırı olan işlem ve eylemlerinin iptali veya düzeltilmesini sağlamak için kabul edilmiş kanun yoluna denir. Şikâyet bir dava olmayıp hukuki bir çaredir. Şikâyet, hak arama özgürlüğünün teminatıdır.

Şikâyet süresi kural olarak 7 gündür. Şikâyet süresi şikâyet edenin şikâyet konusu **işlemi öğrenmesinden itibaren** başlar. Ancak bazı hallerde şikâyet süreye tâbi değildir. Kamu düzenine aykırılık nedeniyle yapılacak şikâyetle süre sınırlaması yoktur, şikâyet süresizdir.

İCRA HUKUKUNDA SÜRELER; Gün olarak tayin olunan sürelerde ilk gün hesaba katılmaz. Sürelerin hesaplanmasında tatil günleri de hesaba katılır. Süre son günün mesai sonunda (tatil saatinde) bitmiş sayılır. İcra ve iflas dairelerinde ve icra mahkemesinde adli tatil hükümleri uygulanmaz.

TALİK HÂLLERİ; Borçlunun yararına olarak öngörülmüş talik (erteleme) hâlleri esnasında da kural olarak hiçbir icra takip işlemi yapılamaz. Kanun tarafından icra takip işlemi yapılamayacağı belirtilen talik hâllerinde, borçlunun mal kaçırmaya ihtimali varsa, borçlunun malları haczedilebilir.

Takip Arkadaşlığı; bir icra takibinde birden fazla alacaklının veya birden fazla borçlunun bulunmasıdır. Takip arkadaşlığı alacaklılar arasında olabileceği gibi, borçlular arasında da olabilir.

İlamsız icrada GÖREV; Birinci derece görevli **organ icra dairesi**, ikinci derece organ icra mahkemesi ve üçüncü derece organ Yargıtay'ın ilgili hukuk daireleridir.

İlamsız icrada YETKİ; İlamsız icrada yetki, bir ilamsız icra takibine hangi yerdeki icra dairesi tarafından bakılacağıının belirlenmesi demektir. İlamsız icrada genel yetkili icra dairesi, borçlunun yerleşim yerindeki icra dairesidir. Borçlu birden fazla ise takip, bunlardan birinin yerleşim yeri icra dairesinde açılabilir.

Yetki Sözleşmesinin Şartları; 1.Tacirler veya kamu tüzel kişileri arasında yapılmış olmalı. 2.Yazılı olmalı. 3.Bir veya belirli birden fazla icra takibine ilişkin olmalı. 4.Yetkili kılınan icra dairesi veya daireleri belirli olmalı. 5.Kanunen yetkili kılınan özel veya genel yetkili icra dairelerinin yetkisinin devam etmesi isteniyorsa, bu durum sözleşmede belirtilmelidir.

Sınav öncesinde son tekrar için hazırladığımız bu Gümüş Not;

Altın Notlar ve Altın Sorular'dan hazırlık yapan öğrencilerimizin anlayacağı şekilde kısaltılarak hazırlanmıştır.

www.akademiaof.com

Kambiyo senetlerine mahsus haciz yoluyla takibe başvurabilmek için, alacaklının para alacağının bir kambiyo senedine bağlanmış olması ve bu kambiyo senediyle takip talebinde bulunulması gerekmektedir. **Kambiyo senetleri çek, poliçe ve bonodur.**

Genel haciz yoluyla takibin aşamaları; Takip talebi, ödeme emri, haciz, satış ve paraların paylaşılmasıdır.

Takip talebinde bulunmanın Maddi Hukuka İlişkin Sonuçlar; 1.Zamanaşımı kesilir. 2. Borçlu daha önce mütemerrit olmamış ise, mütemerrit olur. **Takip talebinde bulunmanın Takip Hukukuna İlişkin Sonuçlar;** 1.İcra müdürüne ödeme emri düzenleyerek borçluya tebliğ etme yükümlülüğü doğar. 2. İlk'nin tayin ettiği bazı süreler korunmuş olur. 3. Takip talebi tarihi hacze iştirak için esas alınır. 4. Takip talebinden sonra açılan menfi tespit davasında ihtiyati tedbir yoluyla icra takibinin durdurulmasına karar verilemez.

Genel haciz yoluyla takipte, ödeme emrine itiraz ödeme emrinin **borçluya tebliğinden itibaren yedi gün içinde yazılı** veya tutanağa geçirilmek üzere sözlü olarak takibin yapıldığı **icra dairesine** yapılmalıdır.

GEÇİKMİŞ İTİRAZ; borçlunun kusuru olmaksızın gerçekleşen engelin ortadan kalktığı günden itibaren üç gün içinde, itiraza engel olan mazeret ve buna ilişkin delillerle birlikte, en geç haczedilmiş bütün mallar paraya çevrilinceye kadar, icra mahkemesine yapılır.

MENFİ TESPİT VE İSTİRDAT DAVALARI; Menfi tespit davası takipten önce veya sonra açılabilir. İstirdat davası borçlu olunmayan bir paranın ödenmesinden itibaren bir yıl içinde açılmalıdır. Borçlu olunmayan bir para cebri icra tehdidi altında ödenmemişse, borçlu ödediği paranın geri alınması için istirdat davası açılmaz. Menfi tespit davası açabilmek için paranın ödenmemiş olması gerekir.

HACİZ, para alacaklarının ödenmesini sağlamak amacıyla borçluya ait mal ve haklara icra dairesi tarafından hukuken el konulmasıdır.

HACİZ TALEBİ; İcra dairesinin haciz uygulayabilmesi için alacaklının usulüne uygun **haciz talebinde bulunmuş olması** gerekir. Takibin kesinleşmesi ile birlikte alacaklı, takibin yapıldığı icra dairesinden, **yazılı** veya tutanağa geçirilmek üzere sözlü olarak, ödeme emrinin borçluya tebliğinden itibaren **bir yıl içinde** haciz istemelidir.

HACİZİN TÜRLERİ; Tamamlama haczini icra müdürü talep olmasa da resen yapar. İlave haczi icra müdürü talep olmadan resen yapamaz. Geçici haciz, satışa imkân vermeyen hacizdir. Süresi içinde uygulanılmayan ihtiyati haciz kararı, kendiliğinden kalkar.

KAMBYO SENETLERİNE MAHSUS HACİZ YOLUYLA TAKİP İLE İLGİLİ; Önce rehine başvurma kuralı bu takip yolunda uygulanmaz. Bu takip yoluna başvurabilmek için alacaklının elinde **çek, poliçe veya bono** olmalıdır. Bu takip yolu ilamsız icranın bir türüdür. Bu takibin aşamaları genel haciz yolundaki aşamalarla aynıdır. Kambiyo senetlerine mahsus haciz yoluyla takipte ödeme **emrine itiraz süresi 5 gündür.**

Ödeme emrine itiraz; Kambiyo senetlerine mahsus haciz yolunda ödeme emrine karşı itiraz, ödeme emrinin tebliğinden itibaren beş gün içinde dilekçeyle İcra dairesinin bağlı bulunduğu İcra mahkemesine yapılmalıdır.

KİRA SÜRESİNİN SONA ERMESİ NEDENİYLE İLAMSIZ TAHLİYE; Kira süresinin sona ermesi nedeniyle ilamsız tahliye yoluna başvurabilmek için kiraya verenin (alacaklının) elinde yazılı bir kira sözleşmesi veya tahliye taahhüdü bulunmalıdır. Sözlü kira sözleşmesine dayalı olarak kira süresinin sona ermesi nedeniyle ilamsız tahliye talep edilemez.

Kira bedelinin ödenmemesi nedeniyle ilamsız tahliye yolunda ödeme emrine **itiraz süresi 7 gündür.** Kira süresinin sona ermesi nedeniyle ilamsız tahliyede borçluya gönderilen tahliye emrinde taşınmazın **tahliyesi için borçluya verilen müddet 15 gündür.**